

KESKI-SUOMEN KAUPPAKAMARI

NUMERO 02 TOUKOKUU 2022

KAUPPA KAMARI

YRITYSTARINA:

360 PALVELUT

KOKONAISVALTAISTA
KIINTEISTÖNHOITOA
KELLON YMPÄRI, YMPÄRI
VUODEN S. 20

REKKA GROUP

BRÄNDIUUDISTUKSEN SIIVITTÄMÄNÄ KOHTI UUTTA KASVUA, S. 8

Hyödynnä Suomen suosituimman autovakuutuksen edut.

LähiTapiolan autovakuutus on syystäkin Suomen suosituin*. Maksimibonusta voi kertyä jopa 80 % liikennevakuutuksesta, ja saat samat edut perheen jokaiselle autolle. Kaikkiin kaskoihin kuuluu eläintörmäysvakuutus, ja Laajassa ja Loistokaskossa saat myös lasi- ja pysäköintivakuutuksen. Bonusturvalla bonukset eivät laske edes kolarin sattuessa. Kaiken lisäksi saat vakuutuksestasi S-ryhmän Bonusta.

Vaihda sinäkin vakuutuksesi meille, niin pääset ajelemaan etujen kera.

lahitapiola.fi/auto

* Traficom/Ajoneuvojen rekisteröintitilasto.
Palveluntarjoaja LähiTapiola alueyhtiöt.

Odottavin tunnelmin kohti kesää

Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa ei näytä laantumisen merkkejä. Toimintaa ei voi millään muotoa hyväksyä. Venäjän hirmuteot jatkuvat jo kolmatta kuukautta kylvään tuhoa, kuolemaa ja surua Ukrainassa.

Keskisuomalaiset yritykset ovat halunneet auttaa kaikin tavoin ja olemmekin koordinoineet Ukrainan tarvitsemaa apua Keskuskauppakamarin kautta suoraan ja nopeasti Ukrainaan. Yritykset ovat myös antaneet lahjoituksia tänne saapuneille sotaa paenneille ukrainalaisperheille. Suuri kiitos vielä lahjoittajille.

Venäjän hyökkäyssota ja siitä johtuva epävarmuus heikentävät keskisuomalaisyriyten näkymiä, jotka vielä tammi-kuussa olivat myönteisiä. Konttipula, materiaalien saatavuusvaikeudet sekä materiaalien ja polttoaineiden hintojen nousu haastavat. Kaikesta huolimatta yrityksillä on uskoa tulevaan, uusia työntekijöitä palkataan ja koneisiin investoidaan. Valmistavassa teollisuudessa kysyntä jatkuu voimakkaana. Matkailualallakin on piristymistä kesää kohden koronarajoitusten lievennyttyä. Rakenuslalla tunnelma on odottava.

Poikkeuksellinen ja erittäin nopea kuljetuskustannusten nousu iskee erityisen kovaa keskisuomalaisiin kuljetusyrittäjiin. Tilanne etenkin pienemmissä kuljetusyri-tyksissä on niin kriittinen, että huoli konkurseista on todellinen.

Yritysten auttamiseksi tarvitaan nopeita toimia, joiden avulla rakennetaan siltä yrityksille vaikean tilanteen yli. Esi-merkiksi ammattidieselien käyttöönotto tarkoittaisi sitä, että kuorma- ja linja-au-

toille tankatuista litroista maksetaan veronpalautusta. Kuljetusalan kustannus-tuki on hyvä alku, mutta apua tarvitaan nopeasti. Hallitus päätti myös jakeluvelvoitteen laskemisesta, millä pitäisi olla polttoaineen hintaa laskeva vaikutus.

Räjähdysmäinen hintojennousu niin polttoaineen kuin kalustonkin osalta paitsi kiihdytti kassan myös aiheuttaa haasteita investoinneille. Kuljetusyri-tykset haluavat toimia vastuullisesti ja in-vestoida vähäpäästöiseen kalustoon.

Keski-Suomen tärkeimmistä suurista liikennehankkeista VT4 Vaajakosken kohdalla on päässyt Väyläviraston investointiohjelmaan. Se tekee toteutuspäätöksen todennäköiseksi vuoteen 2030 mennessä. On erittäin hienoa, että todellinen tarve kuultiin ja pitkään agendalla ollut kärkihankkeemme nousi investointiohjelmaan. Hanke on erittäin tarpeellinen niin paikallisen kuin valtakunnallisen liikenteen sujuvoittamiseksi.

On tärkeää, ettei Keski-Suomen liikenneyhteyksien kehitys pysähdy Tikakoskelle. Nelostietä on kehitettävä etelästä pohjoiseen kokonaisuus huomioiden. Sujuvalla liikenteellä ja teiden kunnolla on merkitystä myös päästöihin.

Haasteellisista ajoista huolimatta toivotan jäsenillemme menestystä ja aurinkoista kesän odotusta!

ARI HILTUNEN
TOIMITUSJOHTAJA
KESKI-SUOMEN KAUPPAKAMARI

ON ERITTÄIN HENOA,
ETTÄ TARVE KUULTIIN JA
PITKÄÄN AGENDALLA OLLUT
KÄRKIHANKKEEMME VT4
VAAJAKOSKEN KOHDALLA
NOUSI VÄYLÄVERKON
INVESTOINTIOHJELMAAN.

KESKI-SUOMEN KAUPPAKAMARI

WWW.KSKAUPPAKAMARI.FI

PÄÄTOIMITTAJA

Viivi Sakkara

KONSEPTI JA ULKOASU

Punamusta Oyj

TAITTO

Viivi Sakkara

KANNESSA

Suvi Widgrén.

Valokuvaaja: Mari Mansikkamäki
- Visual Friday

PALAUTTEET:

viivi.sakkara@kskauppakamari.fi

ILMOITUSMYynti

Novia Finland Oy

ilmoitukset@noviafinland.fi

JULKAISIJA

Keski-Suomen kauppakamari
Kauppakatu 28 B
40100, Jyväskylä

ILMESTYMINEN

Neljä kertaa vuodessa helmikuussa,
toukokuussa, syyskuussa ja marraskuussa.
Seuraava lehti syyskuussa 2022.

PAINO

Siirtopaino Oy, Jyväskylä

JAKELU

Jäsenille, sidosryhmille ja
kauppakamarin järjestämissä
tapahtumissa 1000 kpl

SELATTAVA SÄHKÖINEN VERSIO

www.kskauppakamari.fi/lehti

ISSN 2342-0340

Onnea, kauppakamarin jäsenyys kannattaa!

Kauppakamari on yritysten alueellinen, valtakunnallinen ja globaali yhteistyöverkosto. Kauppakamarit edistävät yritysten toimintaa ja kasvua. Kauppakamari on asiantuntija, tiedonvälittäjä, edunvalvoja, palvelujen tuottaja ja verkostojen luoja.

TÄSSÄ JÄSENETUSI, OLE HYVÄ

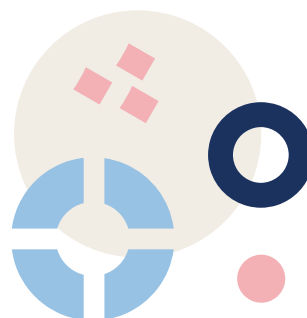
- Maksuton neuvonta
- Ulkomaankaupan asiakirjat
- Koulutukset ja tilaisuudet
 - Verkostot
- Ja paljon muuta!

Kysy lisää omasta kauppakamaristasi!

**KESKI-SUOMEN
KAUPPAKAMARI**

WWW.KSKAUPPAKAMARI.FI

Pirjo Melasalmi
Puh. 050 555 3044

YRITYSTARINAT

- 6** **UUSI JÄSEN: ASIANAJOTOIMISTO**
Toiviaisessa rakennetaan pitkiä asiakassuhteita luottamuksella
- 8** **REKKA GROUP**
– brändiuudistuksen siivittämänä kohti uutta kasvua
- 20** **360 PALVELUT**
kokonaisvaltaista kiinteistöhoitoa kelson ympäri, ympäri vuoden
- 26** **FIMPEC MUKANA VIHREÄN VEDYN**
edelläkävijäprojektissa – vetyä saadaan liikenteelle polttoaineeksi jo lähivuosina

SOTA UKRAINASSA

- 12** **JULMAT JÄÄHYVÄISET**
idänkaupalle
- 16** **TODELLINEN TALOUSKATASTROFI**
Suomen Pankin tutkimuspäällikkö Iikka Korhonen
- 23** **MATKALLA MAAILMAN MARKKINOILLE**
– muuttuuko Suomen saavutettavuus?

AJANKOHTAISTA

- 24** **HYVÄN HALLITUSTYÖN MERKITYS**
korostuu kriisissä
- 28** **KULJETUSYRITYKSILLE KUSTANNUSTUKEA,**
jakeluvuoroitetta alas
- 30** **DATAN HYÖDYNTÄMISESTÄ SOPIMINEN**
Juuso Tuppurainen, Asianajotoimisto Pro Juridica

Asianajotoimisto Toiviaisessa rakennetaan pitkiä asiakassuhteita luottamuksella

ASIANAJOTOIMISTO TOIVIAISEN PERUSTANUT JOHANNA TOIVIAINEN ON TYÖSKENNELLYT ALALLA LÄHES KAKSIKYMMENTÄ VUOTTA. NYT OLI AIKA OMAN TOIMISTON, JOSSA TOIVIAINEN KESKITTYY OMIIN OSAAMISALUEISIIN ELI OIKEUDENKÄYNTEIHIN, TYÖOIKEUTEEN SEKÄ KIINTEISTÖ- JA RAKENTAMISOIKEUTEEN.

Johanna Toiviainen kertoo, että työt omassa asianajotoimistossa ovat lähteneet hyvin liikkeelle. Monet asiakassuhteet ovat vakiintuneita ja uusia toimeksiantojaakin on jo ehtinyt tulla. Aikaisemmin Toiviainen työskenteli muun muassa kymmenen vuotta yhdessä Suomen suurimmista liikejuridiikan toimistoista.

Asianajotoimisto Toiviaisen ydintä ovat erikoistuminen ja asiakaslähtöisyys. Harvassa pk-yrityksessä on omaa lakimiestä, jolloin Johannan palvelu on kuin yrityksen oma asianajaja.

”Pyrimme pitkäkestoisiin kumppanuuksiin yritysten kanssa: olen yrityksen kumppanina yrityksen kaikissa elinkaarivaiheissa. Pyrimme luomaan asianajosuhtetta, jossa neuvonanto tapahtuu matalalla kynnyksellä. Tarkoitus on avustaa yritystä sen päivittäisjuridiikassa siten, että se tukee yrityksen liiketoimintaa”, Toiviainen kuvailee.

”Tällöin tilanteissa, missä tarvitaan riitojen ratkaisua tai oikeudenkäyntiosaamista, pystyn avustamaan tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti, kun tunnen jo entuudestaan yrityksen liiketoiminnan ja avainhenkilöt.”

Toiviainen kertoo, että työoikeus on oikeudenala, josta tulee enenevässä määrin toimeksiantoja: työlaeasäädäntö on jatkuvassa muutoksessa ja muun muassa työsopimuslain kilpailukieltosopimuksia koskevaan sääntelyyn ja yhteistointalakiin on tullut muutoksia vuoden alusta.

”Merkittävä osa toimeksiantoistani liittyy työoikeudellisiin asioihin. Työnantajalta edellytetään, että se noudattaa työlaeasäädäntöä ja näissä kysymyksissä avustan”, Toiviainen kertoo.

Johanna Toiviainen on lakimies jo kolmannessa polvessa. Oikeudelliset kysymykset aidosti kiinnostavat.

”Oikeusjärjestelmä yhteiskunnassa on merkityksellinen ja vaikuttaa kaikkeen. On todella mielenkiintoista olla osana hyvää oikeudenhoitoa. Asianajotyössä on tärkeää taito asiakkaan kohtaamiseen. Olennaista on monimutkaisten juridisten kokonaisuuksien hahmottaminen ja selkiyttämisen asiakkaalle. Mitä vaikeampi asiakokonaisuus, sitä tärkeämpää on keskittyä olennaisuuksiin”, Toiviainen sanoo.

Toiviainen toimii myös useissa luottamustehtävissä, kuten Suomen Asianajajaliiton Keski-Suomen osaston hallituksessa. Lisäksi hänet on valittu Suomen Asianajajaliiton yhteydessä toimivan riippumattoman Valvontalautakunnan jäseneksi. Valvontalautakunta on osa asianajajien itse tekemää valvonta- ja sääntelytyötä hyvän asianajotavan turvaamiseksi.

”Meillä on hyvin korkeatasoinen ja ammattitaitoinen asianajajakunta Keski-Suomessa ja olen kiitollinen tultuani valituksi näihin luottamustehtäviin”, Toiviainen sanoo.

Toiviainen kertoo, että asianajajan työ vie mukaansa, sillä toimeksiantojen hoito on mielenkiintoista ja innostavaa.

”Työpäivät saattavat venyä erityisesti pitkissä oikeudenkäynneissä. Työn vastapainona vietän vapaa-aikaani perheeni parissa ja kuljetan lapsia eri urheiluharrastuksiin.”

Asianajotoimisto Toiviainen on mukana kauppakamarin neuvontapalveluringissä. Se tarkoittaa sitä, että kauppakamarin jäsenet voivat hyödyntää yhteistyökumppaneilta maksutonta konsultaatiota.

”Olen ollut todella tyytyväinen Keski-Suomen kauppakamarin toimintaan. Uutenakin yrittäjänä on otettu vastaan kannustavasti ja tuotu uutta yritystä esille”, Toiviainen sanoo.

www.asianajotoiviainen.fi

LUKU-
SUOSITUS

Naisjohtajakatsaus

Uusin naisjohtajakatsaus tarkastelee naisten osuuksia pörssiyritysten hallituksissa, toimitusjohtajina ja johtoryhmissä eri valtioissa. Vertailumaina ovat pääasiassa muut EU- ja ETA-valtiot. Hallitusjäsenyyksien osalta vertailua tehdään myös muihin OECD-valtioihin.

Ville Kajala, johtava asiantuntija, Keskuskauppakamari

Talouskatsaus

Kauppakamarien talouskatsaus kertoo talouden suhdanteesta ja Venäjän hyökkäyssodan vaikutuksesta yrityksiin. Katsaus on koostettu kauppakamarien jäsenyrityksille tehdystä suhdannekyselystä. Kysely tehtiin 15.–17.3. ja siihen vastasi 1926 yritystä eri toimialoilta eri puolilta Suomea.

Jukka Appelqvist, pääekonomisti, Keskuskauppakamari

EU-katsaus

Keskuskauppakamarin julkaisema EU-katsaus kertoo, minkälaisen muodon Euroopan jälleenrakennus saa ja minkälaiset toimet ovat keskeisessä asemassa kestävä talouskasvun elvyttämisessä Ranskan EU-puheenjohtajuuskaudella.

Päivi Wood, johtava asiantuntija, Keskuskauppakamari

2X

Tuoretta tietoa

APUA ENITEN TARVITSEVILLE

Kauppakamarit alkavat tekemään yhteistyötä Startup Refugeesin kanssa. Startup Refugees on vuonna 2015 perustettu voittoa tavoittelematon toimija, joka tukee pakolaisia, turvapaikanhakijoita ja muita maahanmuuttajia työllistymisessä ja yrittäjyydessä. Yhteistyön tarkoituksena on auttaa sotaa pakenevia ukrainalaisia työllistymään ja kotoutumaan Suomessa.

Juho Romakkaniemi, toimitusjohtaja, Keskuskauppakamari

TIETOA YRITYKSILLE SODAN VAIKUTUKSISTA

Haluamme Keskuskauppakamarissa olla kaikin tavoin auttamassa, että tieto pakotteiden konkreettista vaikutuksista kulkee yrityksiin. Nettisivuiltamme löydät kattavasti ja kootusti tietoa pakotteista sekä järjestämme ajankohtaisia maksuttomia tietoiskuja yrityksille.

Lenita Toivakka,
Kansainvälisten asioiden johtaja,
Keskuskauppakamari

Rekka Group – brändi-uudistuksen siivittämänä kohti uutta kasvua

KAKSI KULJETUSALAN YRITYSTÄ, K-S BULK OY JA SFK KULJETUS OY FUUSIOITUIVAT JOULUKUUSSA 2021, JA SYNTYI AIVAN UUSI YRITYS – REKKA GROUP. REKKA GROUP ON LÄHTENYT ROHKEASTI RAKENTAMAAN UUTTA BRÄNDIÄN HUMORISTISELLA MUTTA VAKUUTTAVALLA OTTEELLA.

Yrityksen tarina lähtee vuodesta 2015, kun yrityksen perustaja ja omistaja **Heikki Virtanen** teki exitin edellisestä yrityksestä, eikä hän keksinyt, mitä niillä ra-
hoilla tekisi. Niinpä hän perusti uuden kuljetusyrityksen koulukavereidensa kanssa, ja lähti bulkkipuolelle. Historiaa kuljetusalalla Virtasella on kaiken kaikkiaan 40 vuotta.

”Kun kilpailukiello kemikaalipuolelle päättyi vuonna 2019, lähti yritys sille puolelle ja otti ison kasvuharppauksen”, kertoo Rekka Groupin kehitysjohtaja **Suvi Widgrén**.

Heikki Virtanen on aina houkutellut tyttärtään Suvia töihin, kunnes viime vuonna tässä onnistui.

”Olen sanonut aina ei kiitos, mutta vuosi sitten hyppäsin mukaan katsomaan, miten voin olla avuksi, sillä olin juuri jäänyt pois Smartumin toimitusjohtajan roolista. Olin ensimmäinen, joka tuli toimialan ulkopuolelta. Minulla ei ollut aiempaa kokemusta alasta, ellei renkaan juurella syntymistä lasketa. Minun piti tulla vain katso-
maan, mutta neljän kuukauden kuluttua olinkin yksi omistajista”, Widgrén naurahtaa.

Pian siitä yritys lähti rakentamaan uutta strategiaa ja brändiä, joita on rakennettu rinta rinnan. Kun kaksi kuljetusalan yritystä, K-S Bulk Oy ja SFK Kuljetus Oy fuusioituivat joulukuussa 2021, syntyi Rekka Group. Rekka Groupissa uskotaan, että kasvu lähtee ennen kaikkea henkilöstöstä, ja siksi ihmiset yrityksen takana ovat vahvasti ja aidosti mukana kaikessa tekemisessä. Rekka Groupissa panostetaan siihen, että ihmiset kokevat työssään merkityksellisyttä, arvos-

tusta, välittämistä ja yhteisöllisyyttä.

”Rakkaudesta lajiin huomasin, mikä potentiaali täällä on ja näin, että asiat tehdään hyvin. Ajattelin, että ala on muutakin kuin vain substanssiosaamista – ihmisten johtamista, strategista ajattelua, vastuullisuutta, digitaalisuutta – ja niitä asioita lähdettiin kehittämään. Huomasin, että alalla on paljon potentiaalia”, Widgrén kuvailee.

Brändiuudistuksen taustalla oli tahto kasvaa suuremmaksi ja lähteä tekemään tavoitteellista kasvua.

”Se vaatii sen, että meillä pitää olla kiinnostava brändi asiakkaisiin ja kiinnostava työnantajaimago

työntekijöille. Maailma muuttuu, kuljettajat muuttuvat, nuoria tulee alalle. Tämän päivän työntekijät eivät arvosta välttämättä samoja asioita kuin 40 vuotta sitten”, Widgrén toteaa.

Yrityksen nimi keksittiin kuin sattuman kautta. Yllättäen kukaan ei omistanut vielä Rekka-nimeä.

”Rekka on suomea ja se edustaa meitä. Idea tuli siitä, kun kehittelimme kampanjaa, jossa pienet ärrää harjoittelevat sanovat ”rekka” tai ”mi-

nusta tulee rekkakuski”. Nyt omistamme nimen. Aina ei tarvitse mennä merta edemmäs kalaan”, Widgrén naurahtaa.

Työsarkaa riittää kotimaan kamarallakin, mutta tulevaisuuden tavoitteena on kasvaa myös kansainvälisesti. Yritys toimii nyt valtakunnallisesti ja osittain myös Ruotsissa.

”Tulevat vuodet keskitymme kotimaan markkinoihin, mutta kansainvälistymisen eteen olemme tehneet ensimmäisiä pieniä askeleita: palkattu englantia osaavia tekijöitä sekä mm. saksan kielestä on ollut

REKKA GROUPISSA
PANOSTETAAN
SIIHEN, ETTÄ IHMISET
KOKEVAT TYÖSSÄÄN
MERKITYKSELLISYYTTÄ,
ARVOSTUSTA,
VÄLITTÄMISTÄ JA
YHTEISÖLLISYYTTÄ.

plussaa. Nettisivut tuotettiin myös englanniksi.”

Uudistunut yritys otti saman tien somen haltuun. Maaliskuussa yrityksessä aloitti ensimmäinen markkinointi- ja viestintäpäällikkö.

”Meidät on otettu tosi hyvin vastaan. Jalkautamme brändiä ja strategiaa, ne eivät ole irrallisia. Viestintä lähtee sisältä ulospäin. Läpinäkyvyyttä pitää myös olla, viestinnän pitää olla rehellistä ja aitoa. Esimerkiksi kuljettajammekin tietävät, mikä on hiilineutraalia ja he ovat sitoutuneet yhteisiin tavoitteisiin. Brändi on merkittävä osa strategiaa. Hallitus on tukenut tätä työtä ja brändin merkitys ymmärretään tänä päivänä. Pienessä yrityksessä myös henkilöbrändeillä on merkitystä.”

Päästölaskentaa ja kompensointia

Vastuullisuusasiat ovat tärkeä osa yrityksen toimintaa, ja Widgrén lähti seuraamaan, mitä logistiikkapuolella puhutaan vastuullisuudesta.

”Osallistuin mm. kauppakamarin infotilaisuuksiin ja sain tietoa sitä kautta. Mitä enemmän tutki, sitä enemmän vastuullisuus nousi joka kanavassa”, Widgrén avaa.

”Teimme päästölaskelmat, tutustuimme kaasuautoihin ja kaasuinfraan, hankimme tietoa ja asetimme tavoitteita. Paljon tiedonhakemista ja eri verkostoihin tutustumista. Meillä on kymmenosainen ohjelma, miten päästöjä voidaan vähentää: rakennetaan asiakasverkostot, uusitaan kalustoa, ajetaan taloudellisemmin ja ennakoivammin, koulutetaan kuljettajia. Monia asioita tehdään jo, ja kun tehdään hyvin, siinä voittaa niin yritys kuin ympäristökin”, Widgrén kuvailee.

Yhtenä keinona yritys teki investointipäätöksen ottaa käyttöön järjestelmän taloudellisen ajotavan seurantaan.

”Sitä kautta saamme päästölaskelmat ja pystymme osoittamaan asiakkaille päästöt heidän kuljetustensa osalta.”

Widgrén toteaa, että kaikki isot asiat lähtevät ensin uteliaisuudesta ja tahdosta lähteä tekemään asiat paremmin. Sitten etsitään keinoja.

”Emme tule ikinä olemaan päästö-

tön, se on mahdotonta, mutta selvitämme, miten jäävät päästöt kompensoidaan metsäomistajien kanssa ja miten asiakkaat voivat tulla mukaan. Kaasuauto aloittaa kesällä ja lisäksi tutkimme muita ympäristöystävällisiä polttoaineratkaisuja.”

Yhteistyössä on voimaa – niin vastuullisuusasioissakin. Widgrén kertoo osallistuneensa YmpyräKS-verkoston tilaisuuksiin ja saaneensa sitä kautta innostusta.

”Mitä enemmän asioista puhutaan ja mitä enemmän toimijat tekevät, sitä enemmän saadaan uteliaisuus ja innostus kasvamaan.”

Widgrén ajattelee asioita positiivisen kautta, mutta haastava maailmantilanne – etenkin kuljetusyrityksille – ei ole voinut olla vaikuttamatta myös Rekka Groupin toimintaan.

”Kapuloita laitetaan rattaisiin joka puolelta. Mitä vielä? Korona, sota, polttoaineet, komponenttipula, Saimaan kanava, Adblue. Toisaalta hyvä, että kädet on täynnä hommia niin ei ole ehtinyt murehtia liikaa. Tässäkin tsemppausasenne on tarpeen. Kun polttoainneiden hinnat lähtivät kasvuun, se söi kassan ihan tyhjäksi. Onneksi meillä on ymmärtäväisiä asiakkaita, joiden kanssa on saatu neuvoteltua hintoja, koska meidän tuottama logistiikka on heille

merkityksellistä. Tilanne on saatu haltuun joltain osin, mutta kannattavuuden kanssa painitaan toden teolla.”

Toimintaympäristön haasteista huolimatta yrityksessä uskotaan edelleen kasvuun.

”Edelleen uskomme positiivisuuteen ja liikevaihto kasvaa. Tällä hetkellä meillä on jopa kalustopulaa ja olisi enemmän myyntiä mitä voidaan tehdä. Pidämme silti jalat maassa ja päänsä kylmänä ja seurataan, mitä tapahtuu. Ennakoidaan ja vaikutetaan mihin pystytään”, Widgrén sanoo.

Widgrén ottaa kantaa myös teiden kuntoon. Tiet on saatava kuntoon.

”Se on turvallisuuskysymys. Kalusto kasvaa koko ajan. On myös ympäristöteko, että samoilla kilometreillä pystytään viemään enemmän tavaraa. Mutta se, miten Suomen teiden kunto siihen soveltuu, on huolestuttavaa”, Widgrén sanoo.

Lopuksi Widgrén sanoo muutaman sanan kauppakamarista.

”Kauppakamari on ollut hyvä yhteistyökumppani yrityksen kehityksessä ja kasvussa. Puheenjohtajamme käy tällä hetkellä HHJ-kurssia”, Widgrén mainitsee YmpyräKS-ympäristövastuullisuusverkoston toiminnan lisäksi.

HELSINKI
IISALMI
JYVÄSKYLÄ
KUOPIO
PORVOO
SEINÄJOKI

Asiantuntevasta tilintarkastuksesta lisääarvoa

**SYS
AUDIT**

TILINTARKASTUSYHTIÖ

✉ toimisto@sysaudit.fi | ☎ 010 420 2250

www.sysaudit.fi

Suorahakua luottamuksella

Harri Jääskeläinen
Partneri

harri.jaaskelainen@tuocon.fi
040 5280056

Tuocon
Creating Careers. Building Businesses.

OP Yritystalous

Helppokäyttöinen palvelu yrityksesi
kokonaisvaltaiseen taloudenhallintaan

OP Yritystalous mahdollistaa sujuvan kassanhallinnan sekä turvallisen maksamisen maailmanlaajuisesti. Se mukautuu erikokoisten yritysten tarpeisiin. Saat kokonaisnäkömän yrityksesi tileihin ja kassavirtoihin, ja monipankkiominaisuuden avulla maksat ja hallitset tilejäsi myös muissa pankeissa. OP Yritystalous toimii halutessasi kahden hyväksyjän periaatteella.

Lue lisää OP Yritystaloudesta ja ota palvelu käyttöön: www.op.fi/yritystalous

OP Keski-Suomi

WE CREATE A FUTURE BEYOND FOSSILS

Toimintamme tarkoitus on luoda fossiilista raaka-aineista riippumatonta tulevaisuutta. Tehokkain tapa hillitä ilmastonmuutosta on vähentää fossiilisten raaka-aineiden käyttöä. Vastuullinen metsänhoito ja puupohjaiset materiaalit tarjoavat valmistajille ja kuluttajille uusia vähähiilisiä vaihtoehtoja sekä mahdollisuuden pysyvään muutokseen.

upm.com/beyondfossils

UPM **BIOFORE**
BEYOND FOSSILS

TUKENASI SIELLÄ MISSÄ SINÄKIN

BDO:n kokeneet asiantuntijat ovat apunasi kaikissa yritystoimintaan liittyvissä kysymyksissä paikallisesti ja kautta maailman. Kun tarvitset tilintarkastajaa, apua verokysymyksiin tai muuta neuvonantoa, ota meihin yhteyttä.
www.bdo.fi

People *helping* people achieve their *dreams*

BDO

ASIANAJOTOIMISTO

Pro/Juridica/

Selkeitä sanoja, vaikuttavia tekoja

Yrityksellesi ennustettavampaa tulevaisuutta
ja riskittömämpiä sopimuksia.

Oulu · Jyväskylä

projuridica.fi

TEKSTI: TIMO SORMUNEN

Julmat jäähyväiset idänkaupalle

LAHTELAINEN RAUTE KERÄSI VIELÄ TAMMIKUUSSA YLI KOLMANNEKSEN UUSISTA TILAUKSISTAAN VENÄJÄLTÄ JA HORISONTISSA KAJASTI LUPAAVA KASVU. VENÄJÄN HYÖKKÄYS UKRAINAAN KUITENKIN ROMUTTI MARKKINAT YHDESSÄ YÖSSÄ. NYT KATSE ON JO MUILLA MANTEREILLA, JOILLA OVAT KUITENKIN LISÄTAAKKANA RAJUSTI NOUSSEET KULJETUSKUSTANNUKSET.

Yllätys, järkytys ja pettymys.

Siinä kolme tunnetta, jotka velloivat lahtelaisen Rau-
ten toimitusjohtajan **Tapani Kiiskin** mielessä, kun
ensimmäiset Ukrainan sotautiset osuivat hänen nä-
kökenttensä. Pelkoja konfliktin äitymisestä oli toki il-
massa, mutta silti yhtiössä uskottiin viimeiseen asti
järjen voittoon.

”Uutinen oli todella iso järkytys henkilöstölle rajan
molemmiin puolin. Tällaisiin sotatoimiin ei uskottu
tällä Suomessa, mutta ei myöskään toimipaikoillam-

me Pietarissa, Kirovissa ja Moskovassa”, Kiiski kertoo.

Alkushokin jälkeen tilannetta ovat varovaisin sana-
kääntein kommentoineet myös yrityksen venäläiset
asiakkaat.

”Politiikasta ei uskalleta puhua, mutta sota toki mai-
nitaan. Heillä on luonnollisesti suuri huoli omasta tu-
levaisuudestaan, kun tuoreilla laiteinvestoinnilla ei ole
enää juurikaan arvoa. Riskinä on, että alta murenevat
markkinat ja samalla koko Venäjän talous”, Kiiski toteaa.

Venäjälle vasta uudistusten myötä

Monen muun suomalaisyrityksen tavoin Raute teki sodan puhjettua todella nopeat johtopäätökset. Puujalostusteknologiaa kehittävä ja toimittava yhtiö ilmoitti maaliskuun alussa lopettavansa aktiivisen Venäjän-kaupan, mutta hoitavansa loppuun aiemmin sovitut toimitukset.

Lopullisesti lappu laitetaan luukulle parin vuoden päästä, sillä laitetositusten lisäksi yhtiön on hoidettava sovitut asennukset ja koulutukset.

”Asiaa toki tarkastellaan aktiivisesti ja vanha ”never say never” -varovaisuus mielessä”, Kiiski tähdentää.

Runsaan 140 miljoonan euron liikevaihtoa tekevässä ja liki 800 henkilöä työllistävällä pörssiyrityksellä on Venäjällä noin 40 hengen myynti- ja after sales-joukkue. Lisäksi päätoimipaikalla Lahdessa on pelkästään Venäjän markkinoihin keskittyvää väkeä.

”Toistaiseksi meidän on edettävä voimassa olevien lakipykälien mukaan ja noudatettava tehtyjä sopimuksia. Jos asiakkaat eivät pysty maksamaan, sopimukset on neuvoteltava uusiksi. Pöytä on joka tapauksessa putsattava ennen poistumista”, Kiiski painottaa.

Hänen ykköstoiveensa onkin, että sota saataisiin loppumaan nopeasti. Sen jälkeen alkaisi kenties selvitä, miltä tulevaisuus Venäjällä alkaa näyttää ja millaisin askelin pakotteita voitaisiin mahdollisesti purkaa.

”Se on kuitenkin selvää, että Venäjän markkinoita katsellaan uudelleen vasta sitten, kun sikäläinen hallinto ja yhteiskunta ovat uudistuneet riittävästi. Ja tuskinpa lähdemme silloinkaan liikkeelle liput liehuen. Kyllä luottamuksen palautuminen vie aikaa”, Kiiski toteaa.

Suomalaisyritysten vetäytyminen itärajan takaa on ollut monien mielestä jopa yllättävän nopea. Kiiski pitää joukkopakoa täysin ymmärrettävänä, sillä Venäjän hyökkäys rikkoi kaikkia kansainvälisiä pelisääntöjä. Myös markkinanäkymät murenivat saman tien ankarien talouspakotteiden ja vientirajoitusten myötä.

Bisnesten jatkaminen olisi tarkoittanut myös Venäjän sotakassan kasvattamista.

”Nämä syyt nopeuttivat vetäytymispäätöstä, vaikka samalla tunsimme myös pettymystä. Olemme toimineet Venäjällä jo varsin pitkään, mutta emme sittenkään oppineet tuntemaan sitä riittävästi”, toimitusjohtaja tunnustaa.

Kasvukatse Aasian ja Amerikan mantereille

Vetäytyminen tuo ison loven Rauten liiketoimintaan, sillä Venäjä ehti viimeisten kahden vuoden aikana nousta jo Euroopan rinnalle yhtiön tärkeimpänä vientimarkkinana.

Esimerkiksi viime vuonna uusista tilauksista peräti 39 prosenttia oli Venäjältä. Euroiksi muutettuna se tarkoittaa 79 miljoonaa.

Tässä lovessa riittää Kiiskin mukaan paikkaamista ja katsetta suunnataankin nyt yhtiön muille vientimarkkinoille. Niitä ovat Euroopan lisäksi muun muassa Pohjois- ja Etelä-Amerikka sekä Aasia.

"Tämä on meille kiistatta kova paikka, jota käydään läpi myös alihankkijaverkoston kanssa. Aiomme pitää kumppaneistamme kiinni, sillä ei meiltä löydy kaikkeen omaa osaamista", Kiiski toteaa.

Ilmoilla onkin hänen mukaansa tiettyä talvisodan "kyl-

"VENÄJÄN KOHDALLA ON KIRKASTUNUT KORUTTOMASTI SE, MITÄ TARKOITTA VAKAA JA ENNUSTETTAVA INVESTOINTIYMPÄRISTÖ. SEN ETEEN KANNATTAA MEILLÄ SUOMESSAKIN TEHDÄ NYT TOSISSAAN TÖITÄ"

lä tästä selvittää"-henkeä, joka tuntuu nyt yhdistävän koko suomalaista yritys- ja yrittäjäkenttää.

Eikä kasvokkain tavattaessa ole epäselvyyttä päivän puheenaiheesta.

"Venäjän kohdalla on kirkastunut koruttomasti se, mitä tarkoittaa vakaa ja ennustettava investointiympäristö. Sen eteen kannattaa meillä Suomessakin tehdä nyt tosissaan töitä", Kiiski muistuttaa.

Tapani Kiiski

KUKA: Tapani Kiiski, ikä 59 vuotta, kotipaikka Hyvinkää

Puunjalostusteollisuudelle koneita ja laitteita toimittavan Rauten toimitusjohtaja vuodesta 2004

Hallituksen jäsen mm. Helkama Bicassa, Helkama Veloxissa ja Teknologiateollisuuden työnantajissa

KOULUTUS: Diplomi-insinööri, tekniikan lisensiaatti

PERHE: Vaimo ja neljä aikuista lasta

HARRASTUKSET: mökkeily ja liikunta

Todellinen talouskatastrofi

JUURI KUN PANDEMIA ALKOI HELPOTTAA, SAATIIN EUROOPPAAN UUSI TALOUSHAASTE UKRAINAN KRIISISTÄ. VENÄJÄN TALOUDELLE HYÖKKÄYSSOTA TIETÄÄ PITKÄÄ TAKAPAKKIA, JONKA KAIKKIA SEURAUKSIA ON VIELÄ MAHDOTONTA ENNUSTAA. VYÖTÄ JOUDUTAAN KIRISTÄMÄÄN MYÖS MEILLÄ SUOMESSA, TOTEAA SUOMEN PANKIN TUTKIMUSPÄÄLLIKKÖ IIKKA KORHONEN.

TEKSTIT TIMO SORMUNEN

Suomen Pankin nousevien talouksien tutkimuslaitoksen tutkimuspäällikkö Iikka Korhonen teki 24. helmikuuta tutut aamurutiinit. Niihin kuului myös pikainen vilkaisu kännykkään ja tarjolla oleviin uutisotsikoihin.

Kyseisenä aamuna ne koostuivat yhdestä selkeästä pääuutisesta: Venäjä oli hyökännyt Ukrainaan.

”Ensimmäinen ajatus oli, että nyt se sitten tapahtui”, Korhonen muistelee.

Monelle suomalaiselle uutinen oli järkytys, joka samalla nosti esiin vanhat pelot itänaapurin arvaamattomuudesta. Kokeneen Venäjän tutkijan silmissä se oli lopulta vain loogista jatkumoa vuoden 2014 Krimin miehitykselle sekä Donbassin ja Luhanskin ”mielikuvitusvaltioille”, kuten Korhonen itse alueita kuvailee.

”Huonoja enteitä oli ilmassa riittämiin jo vuosien ajan, jos niitä vain halusi nähdä. Toki itsekin toivoin viimeiseen asti, että sotapuheet olisivat olleet lopulta vain Venäjän bluffia”, hän huokaa.

Armoton isku Venäjän taloudelle

Heti ensimmäiset uutisotsikot luettuaan Korhonselle kirkastui myös se, että sota tulee olemaan Venäjän taloudelle todella kova isku, josta selviämistä on edelleen vaikea edes ennustaa.

Venäläisten ostovoima ja ruplan kurssi syöksyivät saman tien alamäkeen ja pudotusta oli kertynyt sodan ensimmäisen kuukauden aikana noin 30 prosenttia. Ja vielä pahempaa on edessä, kun lännen asettamat talouspakotteet alkavat kesän tullen puremaan täydellä tehollaan.

Ei siis ihme, että nuorta ja osaavaa väkeä muuttaa maasta kiihtyvällä vauhdilla, jos se vain on heille vielä käytännössä mahdollista.

”Se on ainakin selvää, että hyökkäyspäätöstä tehtäessä ei mietitty riittävän rationaalisesti sen talousvaikutuksia”, Korhonen toteaa.

Ruuan suhteen Venäjä on varsin omavarainen, mutta monella muulla toimialalla tiukat tuonti-

rajoitukset ja talouspakotteet halvaannuttavat tuotantoa. Muun muassa legendaarinen Lada-tehdas lomauttaa huhtikuussa väkensä komponenttipuolaan vedoten.

Toisaalta harvalla venäläisellä on pian edes varaa auton vaihtoon. Korhosen luotsaaman tutkimusryhmän synkkä ennuste näet on, että Venäjän bruttokansantuote putoaa tänä vuonna noin 10 prosenttia. Tuonnin arvon arvioidaan romahtavan puoleen nykyisestä.

"Vastaavia lukemia nähtiin aikanaan Iranissa, kun talouspakotteet alkoivat iskeä sinne täydellä teholla", Korhonen vertaa.

Edessä ankea tulevaisuus

Länsimaiden nopea ja määrätietoinen pakotepoliitiikka ei sen sijaan yllättänyt kokenutta tutkijaa, sillä päätöksiä oli viritelty ja niistä oli myös varoiteltu valmiiksi jo etukäteen. Isompi hämmästys oli se, millaisella vauhdilla ja yhtenäisyydellä ulkomaiset yritykset – suomalaiset jopa niiden etujoukoissa –

päättivät vetäytyä Venäjän markkinoilta.

"Tässä tilanteessa olisikin näyttänyt todella pahalta, jos sinne olisi jääty odottelemaan tilanteen kehittymistä. Nyt oltiin yhteisessä rintamassa", Korhonen kehuu.

Taustalla olivat yritysten vaakakupissa alati painavammaksi tekijäksi tulleet vastuullisuuskysymykset, mutta myös synkkä tuntuma Venäjän tulevien vuosien talous- ja liiketoimintanäkymistä. Sikäläisille markkinoille ei ole paluuta kenties koko 2020-luvulla, vaikka sota pian loppuisikin.

Miltä Venäjä sitten näyttää vaikkapa kolmen vuoden päästä?

"Talous on paljon nykyistä pienempi ja irrotettu maailmantaloudesta, EU:sta ja Yhdysvalloista. Kansalaisten elintaso ja yritysten investoinnit ovat paljon nykyistä alemmalla tasolla. Kiinan kanssa tehdään entistä enemmän yhteistyötä", Korhonen tiivistää.

Synkkenevää suhdannetta myös Suomeen

Ukrainan kriisi heittää ison varjon myös Suomen talouteen, vaikka Venäjän vienti oli jo edellisen kriisin jäljiltä typistynyt runsaaseen viiteen prosenttiin. Nyt se on painunut nolleen.

Sotauutisten myötä kuluttajien luottamus on kääntynyt jyrkkään laskuun ja pessimismi valtaa alaa myös elinkeinoelämän piirissä.

Valtiontaloudessa menokehykset joustavat ja velanottoa lisätään muun muassa puolustusmenojen kasvun ja pakolaiskriisin vuoksi.

Suomen Pankissa jouduttiinkin kevään korvalla tekemään kaksi erillistä skenaarioita tulevista kehityspoluista. Ensimmäisessä laskelmassa vaikutukset talouskasvuun ja inflaatioon rajautuvat pääosin kuluvaan vuoteen, jolloin Suomen talous kasvaisi tänä ja ensi vuonna noin 2 prosenttia.

Toisessa laskelmassa Suomen vientimarkkinat typistyvät eikä Venäjän tilalle vielä löydetä korvaavia vientikohteita. Myös raaka-aineiden ja energian hinnat pysyvät korkealla. Tällöin Suomen talouskasvu saattaisi kutistua noin 0,5 prosenttiin.

Molemmissa laskelmissa Suomen inflaation odotetaan nopeutuvan kuluvaan vuonna 4–5 prosenttiin.

”Kyllä meilläkin joudutaan tinkimään elintasoissa. Korotukset näkyvät jo nyt mm. elintarvikkeiden, teräksen ja lannoitteiden hinnoissa. Ruuan hintaan vaikuttaa paljolti se, millainen on Euroopan satokesä.”

Isoin kysymysmerkki on lopulta energian hinta. Siinä ratkaisun avaimet ovat Korhosen mukaan Yhdysvalloilla ja muutamilla suurilla öljyntuottajamailla, joita nyt painostetaan lisäämään tuotantoaan Venäjän öljyn korvaajana.

Sähkön osalta helpotusta tuo hiljalleen käynnistyvä Olkiluoto 3-ydinvoimala. Valonkajastusta

KUVA PETER MICKELSSON

**”KYLLÄ MEILLÄKIN JOUDUTAAN
TINKIMÄÄN ELINTASOSSA.
KOROTUKSET NÄKYVÄT JO NYT MM.
ELINTARVIKKEIDEN, TERÄKSEN JA
LANNOITTEIDEN HINNOISSA.”**

tuo myös Euroopan vihreä siirtymä, kun Eurooppa pyristelee pikavauhtia irti Venäjän fossiilisesta tuontienergiasta.

”Lämpöpumppuihin, LNG-tekniikkaan ja ylipäänsä energiansäästöön liittyvään teknologiaan tehdään pian isoja investointeja. Ja aikanaan on Ukrainakin rakennettava uusiksi. Näissä riittää työtä myös suomalaisyrityksille”, vuosina 2009–2010 myös Kyiv School of Economicsin vierailevana professorina ollut kauppatieteiden tohtori kannustaa.

KUVA ANTTI-AIMO KOIVISTO

Kansainvälisesti arvostettua Venäjän-tuntemusta

Ilkka Korhosen (53 v) luotsaama Suomen Pankin nousevien talouden tutkimuslaitos perustettiin pian Neuvostoliiton hajoamisen jälkeen vuonna 1991. Venäjän ohella se tutkii ja analysoi mm. Kiinaa.

Laitos on alansa kansainvälisesti tunnustettu asiantuntijaorganisaatio, jonka osamiseen ja analyysiin luotetaan muun muassa EKP:ssä, Euroopan Komissiossa ja Yhdysvaltain keskuspankki FED:ssä.

”Vastaavia tutkimussuuntauksia on muissakin EU-maissa ja niiden kesken on selkeää työnjakoa. Esimerkiksi espanjalaiset keskittyvät tutkimaan Latinalaista Amerikkaa”, Korhonen kertoo.

Taloustieteilijä tuli tutkimuslaitokseen yksityiseltä pankkisektorilta vuonna 1995, joten hän on ehtinyt nähdä itänaapurin monet myllerrykset ja suunnanmuutokset. Korhonen on johtanut kymmenen ekonomistia työllistävää yksikköä vuodesta 2009 lähtien ja tehnyt siinä sivussa myös omaa tutkimustyötä.

”Monissa muissa maissa kriisit kehittyvät hitain askelin eteenpäin, mutta Venäjällä ne voivat realisoitua muutamassa viikossa. Ukrainan tilanne lieneekin kirkastanut myös suomalaisille sen, miksi naapurimaata ja sen tilannetta kannattaa seurata ja tutkia”, Korhonen toteaa.

Ari Friman

360 Palvelut – kokonaisvaltaista kiinteistönhoitoa kellon ympäri, ympäri vuoden

ARI FRIMAN KUMPPANEINEEN PERUSTI 360 PALVELUT OY:N, KUN HE TULIVAT SIIHEN TULOKSEEN, ETTÄ KYLLÄ YKSI HYVÄ KIINTEISTÖHOIDON YRITYS KESKI-SUOMEEN VIELÄ TARVITAAN. JA NÄIN OLIKIN. NYT YRITYS ON KASVANUT SEITSEMÄSSÄ VUODESSA PAIKALLISESTI SUURIMMAKSI, YLI NELJÄN MILJOONAN EURON LIIKEVAIHDON JA LÄHES 70 HENKILÖÄ TYÖLLISTÄVÄKSI YRITYKSEKSI. 360 PALVELUT ON KOKONAISSALTAISEN KIINTEISTÖPALVELUYRITYS, JOKA TUOTTAÄ KIINTEISTÖILLE KIINTEISTÖHOIDON JA -HUOLLON SEKÄ REMONTTI-, TURVA- JA SIVOUSSALVELUT.

360 Palvelut sai alkunsa, kun **Ari Friman** kumppaneineen pohti, että Keski-Suomessa on tarve kiinteistöalan monitoimijalle. Ajatus 360 Palvelut Oy:n takana on tänä päivänä sama kuin mikä se oli perustettaessakin: olla täyden palvelun kiinteistöpalveluyritys, joka palvelee ympärivuorokautisesti. Siitä yrityksen nimikin, 360 Palvelut, tulee. Palveluihin kuuluvat kiinteistöhoito, siivous, korjausrakentaminen sekä turvapalvelut.

Hoidettavia ja huollettavia kohteita on tehdaskiinteistöistä asuinkiinteistöihin ja kaikkea siltä väliltä. Toiminta-alueena on koko Keski-Suomi.

"Ihan alusta saakka tilaajayritykset ja yhteistyökumppanit ottivat meidät tosi hienosti vastaan. Meillä on verrattomat kumppanit ja on myös ollut kiva huomata, että merkittävä osa uusista asiakkaitamme tulee meille jonkun suosittelijan kautta. Olemme heille erittäin kiitollisia luottamuksesta", sanoo 360 Palvelut Oy:n toimitusjohtaja Ari Friman.

Nykyisin neljän yhtiökumppanin omistama yritys lähti liikkeelle nollasta. Turvana oli vahva aiempi kokemus alan toimintatavoista sekä alueellisista tarpeista. Taantuma varjosti aloittavaa yritystä vuonna 2015.

"Silloin yrityksen perustaminen oli tunteita herättävää: puhuttiin paljon, että hullujako olette, ei kannata, tuo ei kanna. Nyt jälkeänpäin kun ajattelen, se oli kaikista hedelmällisin kasvu-uran alku. Kun aloitimme ajoissa, olimme monta askelta edellä, kun moni vasta aloitteli taantumaa jälkeen", Friman kertoo.

**PAIKALLISEN TOIMIJAN
KETTERYYS SEKÄ
TOIMINTATAVAT
YHDISTYVÄT ISON
YRITYKSEN VEROISEEN
KALUSTOON JA
TOIMINTAVARMUUTEEN.**

Kasvuvauhtia ei yritykseltä ole puuttunut: se on kasvanut seitsemässä vuodessa yli neljä miljoonaa euroa liikevaihtoa tekeväksi yritykseksi. Kasvuvauhti on 20–25 prosenttia vuodessa. Henkilöstöä sillä on jo lähes 70.

Frimanin mukaan kaikessa yrittäjyydessä – niin kuin tässäkin – raaka työnteko ja periksiantamattomuus sekä asioiden perinpohjainen läpikäyminen ja tunteminen ovat

vieneet yrityksen tähän pisteeseen. Onnistumisen takana on myös sitoutunut ja ammattitaitoinen henkilöstö – Friman tietää, että se on yrityksen suurin arvo.

"Pienestä ollaan kasvettu, ja osa on ollut mukana alusta asti. He osaavat arvostaa yrittäjyyttä. Mitään ei pidetä itseltään selvänä", Friman kertoo.

"Meillä paikallisen toimijan ketteryys sekä toimintatavat yhdistyvät ison yrityksen veroiseen kalustoon ja toimintavarmuuteen", vakuuttaa Friman.

360 Palveluiden hyvä maine työnantajana on tunnettu, ja osaajapulaa ei Frimanin mukaan yrityksessä ole kuin ainoastaan siivouspuolella. 360 Palveluilta kysytään töitä useasti. Rekrytointeja on myös jatkuvasti käynnissä.

"Meillä on hyvin ammattitaitoinen henkilöstö. He ovat moniosaajia, mikä on tänä päivänä ehdoton valtti. Henkilöstön motivaatio näkyy, ja meille halutaan töihin", Friman kehuu.

Työntekijävaihtuvuus on alle prosentin luokkaa, mikä kertoo siitä, että töissä viihdytään erinomaisesti. Yhteishenki on hyvä.

”Se on meille erittäin tärkeää, koska haluamme olla toimialan paras palveluyritys. Työpaikan fiilis ja henki kun vaikuttavat suoraan asiakkaidemme palvelukokemukseen”, Friman kertoo ja jatkaa:

”Haluamme tarjota jokaiselle mahdollisuuden tehdä työnsä hyvin ja tekemisen mitoituksen määrä on katsottu sopivaksi. Näin saadaan annettua asiakkaalle sitä palvelua, mitä luvataan sekä kustannustehokkuutta. Tyytyväisten työntekijöiden lisäksi tärkeää ovat tietenkin tyytyväiset asiakkaat. Tämä näkyy myös niin, että asiakkaat haluaat tehdä kanssamme palvelusopimuksia entistä enemmän.”

Myös kesätyöntekijöitä palkataan.

”Haluamme antaa nuorille mahdollisuuksia. Tälläkin hetkellä meillä on useampia oppisopimus-koulutuksella kouluttautuvia henkilöitä”, Friman kertoo.

Rakennuskustannusten, materiaalien sekä polttoaineiden hintojen nousu vaikuttaa monella tavalla myös 360 Palveluihin.

”Materiaalipula on välillä kova, mikä näkyy meidänkin alallamme ja paikallisesti. Kaikkea ei ole saanut mitään tarvinnut, esimerkiksi rakennusmateriaaleja tai varaosia. Toimitusajat saattavat olla lähempänä vuotta”, Friman kertoo.

”Esimerkiksi jos adblue loppuu, loppuu koneiden ajot siihen. Ei maailmassa ennen ollut tällaisia riskitekijöitä työn suorittamiselle ja tämä näkyy nyt alalla kuin alalla”, Friman toteaa.

Yrityksellä on noin 40 huoltoautoa ja kiinteistökonetta, jotka ovat yrityksen omia.

Saattaa vain arvailla, mitä sota Ukrainassa tuo jälkimaininkeina tullessaan.

”Energiahinta tulee nousemaan, kuluttajahinnat ovat nousussa, mikä tavara loppuu ja mitä jää saamatta – hyvinkin arveluttavassa maailmantilanteessa mennään eteenpäin. Se, että ollaan osattu ennakoida tavaratoimituspuutteita, on päästy hyvin eteenpäin, mutta yllätyksiä on varmaan vielä edessä”, Friman arvioi.

Friman kokee kauppakamarin hyvänä ja yritykselle hyödyllisenä yhteistyökumppanina muun muassa ajankohtaistiedon, koulutusten sekä verkostoitumisen kautta.

”Saamme kauppakamarin kautta hyvin ajankohtaista tietoa alueen yritysten ja yritystoiminnan kehittämisen näkökulmista. Pidän kauppakamaria tärkeänä kontaktikanavana, ja haluamme olla siinä mukana jatkossakin. Kauppakamari-lehti on myös oikein hyvä. Siinä nousee esiin sellaisia asioita, joita rupeaa itsekin tarkastelemaan yrityksen näkökulmasta”, Friman päättää.

Matkalla maailman markkinoille - muuttuuko Suomen saavutettavuus?

Kuva: Liisa Takala

PÄIVI WOOD
JOHTAVA ASiantuntija,
KESKUSKAUPPAKAMARI

Venäjän hyökkäyssodan myötä myös Suomen logistinen sijainti on muutoksen kourissa. Venäjän ilmatilan sulkeminen, konttiliikenteen ongelmat sekä kohonneet energian hinnat vaikuttavat suoraan kuljetuskustannuksiin. Näillä tekijöillä on myös merkittävä vaikutus kuljetusten toiminta- ja huoltovarmuuteen, viime kädessä siihen, mikä on Suomen logistinen sijainti.

Kuljetusketjut olivat jännittyneessä tilassa jo ennen Venäjän hyökkäystä. Muutoksia globaaleihin kuljetusketjuihin oli havaittavissa jo Trumpin kaudella. Koronapandemian seurauksena kuljetusketjut heittivät kuperkeikkaa. Satamien sulkeminen, osaavan työvoiman pula mm. maantieliikennesektorilla johtivat hintojen nousuun ja söivät luottamusta ketjujen toimivuudesta. Kaksi vuotta pandemian alun jälkeen vaikutukset tuntuvat edelleen.

Suomen saavutettavuus maailmalta on levännyt vahvasti hyvin toimivien ja luotettavien lento- ja meriyhteyksien harteilla. Lento- ja meriliikenne ovat edelleen koronan jälkeisessä toipilasvaiheessa.

Lentoliikenteen toipumiseen uuden lisän tuo lentoliikenteeseen vaikuttavat pakotteet ja vastapakotteet. Nämä iskevät erityisen lujaa juuri Suomeen, lyhyin reitti Euroopasta Aasiaan on kulkenut Suomesta Venäjän yli. Kuljemme Suomessa sen osalta, kuinka kauan tilanne kestää, jaetaanko markkinoita uusiksi ja miten tämä vaikuttaa Suomen saavutettavuuteen.

Suomen ollessa lähes täysin riippuvainen merikuljetuksista, Itämeren turvallisuus tilanne ja mahdolliset kasvavat jännitteet on huomioitava myös Suomen toiminta- ja huoltovarmuudessa. Suomi hengittää satamien kautta. Ne muodostavat elintärkeän linkin ulkomaankaupan sujuvuudelle ja logistisille ketjuille ja ovat usein Suomen sisäisten logististen ketjujen alku- ja päätepesteinä.

Kun maailma ympärillämme myllertää, on entistä tärkeämpää saada pitkäjänteisiä investointeja liikenteen infraan. Liikennehankkeet tukevat alueellista saavutettavuutta ja lisäävät investointeja Suomeen. Vaikka väestö on Suomessa keskittynyt etelään, teollisuus elää ja voi hyvin myös pohjoisemmassa Suomessa.

EU-maita on nivottu yhteen eurooppalaisten liikenneverkkojen ja niitä tukevan rahoituksen avulla. Erityisesti Suomen kaltaiselle reunavaltiolle saavutettavuus on erittäin merkityksellistä. Suomesta etelään ja länteen liikenteen infraan on tehty voimakkaita investointeja, vihreää siirtymää tukevat raidehankkeet ovat olleet EU-politiikan lisäksi monessa paikassa kehittämisen ytimessä.

Meidän on pidettävä huolta siitä, että suhteellinen logistinen sijaintimme ei karkaa yhä kauemmas maailman markkinoilta kohoavien energiahintojen myötä.

– Hallituksen tehtävä on seurata, että yrityksen arvot ohjaavat toimintaa myös poikkeusaikoina, Jorma Eloranta muistuttaa.

Hyvän hallitustyön tarve korostuu kriisissä

Pörssiyrityksien johdossa ja hallituksissa pitkän uran tehnyt vuorineuvos **Jorma Eloranta** pitää hallituksen roolia poikkeusaikoina erittäin merkittävänä. Aktiivinen hallitus on yritysjohtajan tuki, avaa näkömiä, tunnistaa riskejä ja osallistuu vaihtoehtojen suunnitelmien tekemiseen.

– Tämä on mahdollista vain jos hallitus on monimuotoinen ja toiminnassaan valpas, hän muistuttaa.

Eloranta suosittelee yrityksille myös systemaattista riskienkartoitusta. Sen idea on tiivistettävissä kolmeen sanaan: eliminoi, vähennä, varaudu. Pelkkä riskien tunnistaminen ei siis riitä.

– Seuraukset mahdollisen riskin toteutumisesta on käytävä läpi kohta kohdalta: riittävätkö rahat, miten huolehditaan henkilöstöstä ja asiakkaista ja kuinka toiminnan jatkuminen varmistetaan. Hallituksen

tehtävä on arvioida varautumistoimien riittävyys ja kattavuus – myös globaalisti.

Joskus kuulee sanottavan, että hyvää kriisiä ei kannata hukata. Kriisissä voi piillä mahdollisuuksia.

– Keskeistä on tarkastella omaa bisnestä, missä ollaan hyviä ja missä asioissa halutaan olla mukana tulevaisuudessa. Vahvistetaan siis sitä puolta, jonka menestymiseen uskotaan pitkällä aikavälillä ja kenties luovutaan toiminnoista, joilla ei nähdä vahvaa tulevaisuutta omassa business-portfoliossa.

– Kriisissä toimittaessa tarvitaan siis selkeää strategista näkemystä, mikä on ominta bisnestä, missä ja kuinka halutaan kilpailla, ettei leikata vahingossa kasvun edellytyksiä, Eloranta täsmentää.

Lue Jorma Elorannan haastattelu hhj.fi.

Tulossa: HHJ Pro – tulevaisuuden hallitustekijä

Hyväksytty hallituksen jäsen HHJ syntyi tarpeesta auttaa pk-yrityksiä menestymään. Hallitustyötä on HHJ:n avulla kehitetty tuhansissa yrityksissä. HHJ-koulutuksiin on osallistunut 15 000 ihmistä.

On tullut aika ottaa seuraava askel: HHJ Pro.

HHJ Pro on Suomen laajin hallitustyön koulutusohjelma omistajille, hallitustyötä tekeville ja toimitusjohtajille, jotka haluavat nousta seuraavalle portaalle tulevaisuuden hallitustekijänä.

HHJ Pron avulla

- nostat osaamisesi tulevaisuuden hallitustyön vaatimalle tasolle
- tavoitat korkean profiilin hallitusosaajaverkoston
- vahvistat omaa arvoasi hallitustyön osaajana
- hyödynnät monimuotoista oppimista, käytännön esimerkkejä, vertaisoppimista, keskustelua, tutkimuksen uusimpia tuloksia ja tulevaisuuteen katsovia asiantuntijoita.

Lisätietoja hhj.fi

Johtaminen & esimiestyö

18.5., 14.9., 16.11.

Keski-Suomen johtajaverkosto

Johtajaverkostossa tapaavat muita johtajia ja kuulet heidän kokemuksiaan ja ajatuksiaan johtamisen haasteista ja mahdollisuuksista.

6.9.-4.10.2022, Jyväskylä &

28.9.-2.11.2022, Viitasaari

Hyväksytty hallituksen jäsen

HHJ-kurssi

HHJ-kurssilla käsitellään hallituksen kokoonpano, rooli, vastuut, riskienhallinta ja työskentelytavat käytännönläheisesti yrittäjämerkkin avulla.

27.9. HHJ Hallitus ja talous -teemakoulutus

Koulutuspäivässä käsitellään yhtiön kannattavuutta, maksuvalmiutta ja vakavaraisuutta kuvaavaa tilinpäätöstä.

Maksuttomat tilaisuudet

20.5. Kahvikiikahdytys: Yrityksen vastuullisuus bisnesvalttina

Miten yritys voi luoda vastuullisuudesta kilpailuetua? Kahvikiikahdytyksessä pohdimme asiantuntijavieraideksemme kanssa yrityksen vastuullisuutta bisnesvalttina.

24.5. Hyväksytty hallituksen jäsen

HHJ-info

Tervetuloa kuulolle maksuttomaan, valtakunnalliseen HHJ-infoon verkossa!

1.6. Tutustu ilmastositoumukseen - maksuton tietoisuus

Vastuullisuus

24.5. Päästövähennyskoulutus

Koulutuksessa tarjotaan käytännönläheisiä työkaluja päästöjen laskentaan, vähentämiseen ja kompensointiin.

31.5. Yritysvastuulainsäädäntö ja ihmisoikeudet

Koulutuksessa opit ihmisoikeusvastuun merkityksestä ja hyödyistä liiketoiminnalle.

Talous & verotus

19.5. Striimi: Palkanlaskennan vaativat tilanteet

Koulutuksessa perehdytään palkanlaskennan haastaviin tilanteisiin ja erityiskysymyksiin esimerkkien avulla.

20.5. Striimi: Hyvin suunniteltu budjetti

Budjetointi voidaan laatia eri tarkoituksia varten eri aikajänneille ja eri tarkkuudella. Valmennus soveltuu taloushallinnon parissa työskenteleville, toimitusjohtajille ja budjettivastuussa oleville johtoryhmien jäsenille.

24.5. Controllerin Excel-raportointi

Ketterät ja modernit Excelin raportointiominaisuudet auttavat tuottamaan luotettavia ja informatiivisia raportteja, mittareita ja koontinäyttöjä päätöksenteon tueksi.

7.6. Sujuvampaa Excelin käyttöä

Webinaarissa käydään läpi Excelin yleisimpiä kaavoja ja funktioita, luodaan työkirjan listasta taulukko ja suodatetaan ja lajitellaan tietoa.

8.6. Striimi: Ostoreskontra – tulkintatilanteet ja ratkaisut

Koulutuksessa tarkastellaan käytännönläheisesti ostoreskontran kirjauksissa esiin tulevia erityiskysymyksiä.

14.6. Striimi: Käyttöomaisuuden poistot – kirjanpidossa ja verotuksessa

Koulutus sisältää useita käytännön esimerkkejä eri veroilmoituslomakkeilla annettavista tiedoista.

16.9. Näin tulkitset ja analysoit talouden tunnuslukuja

Koulutuksessa tarkastellaan käytännönläheisesti ja konkreettisesti talouslukuja ja niiden hyödyntämismahdollisuuksia päätöksentekotilanteissa.

27.10. Kauppakamarin Veropäivä

Kauppakamarin Veropäivä tarjoilee syksyn parhaan kattauksen ajankohtaistietoutta verotuksesta.

Myynti, markkinointi & viestintä

27.9. Monikanavaisen digikampanjan suunnittelu ja toteutus

Menestyäkseen monikanavaisessa ympäristössä, yritysten on keskityttävä yhä vahvemmin kuluttajan koko asiakaspolun ja asiakaskokemuksen ymmärtämiseen. Koulutuksessa opit, miten viestitään tehokkaasti usean eri kanavan kautta, hyödyntäen eri markkinointikanavien vahvuuksia.

Fimpec mukana vihreän vedyn edelläkävijäprojektissa – vetyä saadaan liikenteelle polttoaineeksi jo lähivuosina

FIMPEC ON ALLEKIRJOITTANUT YHTEISTYÖSOPIMUKSEN P2X SOLUTIONSIN KANSSA PROJEKTIN KONSULTOINTI- JA HANKINTAPALVELUISTA. ENSIMMÄISENÄ KOHTEENA ON P2X SOLUTIONSIN HARJAVALTaan RAKENTUVA VIHREÄN VEDYN TUOTANTOLAITOS. YHTIÖ TEKI LAITOKSEN OSALTA INVESTOINTIPÄÄTÖKSEN 2. HELMIKUUTA 2022. KYSEESSÄ ON SUOMEN ENSIMMÄINEN TEOLLISEN MITTAKAAVAN VIHREÄN VEDYN TUOTANTOLAITOS.

P2X Solutionsin ja Fimpecin raamisopimuksella aloitetaan useamman projektin yhteistyö, joka kattaa projektien konsultointitehtäviä. P2X toimii päästöttömän yhteiskunnan rakentajana, ja heidän visionsa on vihreän vedyn tuottaminen ja sen jatkojalostaminen biopolttoaineiksi kustannustehokkaasti.

Harjavallan Suurteollisuuspuistoon rakentuvan vihreän vedyn tuotantolaitoksen rakennustyöt käynnistyvät syksyllä 2022 ja kestävät noin puolitoista vuotta. Fimpec on mukana projektissa jo esivalmisteluista lähtien ja vastaa muun muassa hankinnoista ja aikataulutuksesta. Valmistutuaan Harjavallan tuotantolaitos vähentää Suomen CO2-päästöjä noin 40 tuhatta tonnia vuosittain.

Vetyä tuotetaan täysin päästöttömästi elektrolyyysillä vedestä. Osa vedystä jatkojalostetaan P2X:n talteenottaman hiilidioksidin kanssa uusiutuviksi synteettisiksi polttoaineiksi. Vedyn tuotantolaitoksen kapasiteetti on 20 MW. Tehdas käyttää uusiutuvalla energialla tuotettua sähköä.

Vetyä voidaan käyttää teollisuuden prosesseissa ja liikenteessä. Vedyn tuotantoprosessissa syntyy sivutuotteina lämpöä ja happea, joita voidaan hyödyntää uusiokäyttöön. Kaikille kolmelle tuotteelle on asiakkaita Harjavallan suurteollisuuspuistossa.

Vetyä on odotettavissa liikenteelle polttoaineeksi jo lähivuosina.

”Tarkoituksemme on avata vedyn liikenteen tankkausasemat viimeistään vuonna 2024. Eli samassa yhteydessä, kun vihreän vedyn tuotantomme on käytössä, sitä saa liikennekäyttöön”, toteaa P2X:n toimitusjohtaja **Herkko Plit**.

Vedyn jakelu toteutetaan paikallisesti kaasuputkea pitkin. Liikennekäyttöön rakennettaville vedyn tankkausasemille vetyä kuljetetaan maantietä pitkin rekka-autojen tankeissa.

Raamisopimus kattaa myös tulevia yhteisiä projekteja. Sopimus ulottuu useammalle vuodelle ja työllistää näillä näkymin arviolta 5-15 fimpecläistä yhteistyöprojektien aikana.

”Olemme iloisia päästessämme mukaan vetytalouden edelläkävijäprojektiin, jossa voimme tuoda asiakkaallemme P2X Solutionsille parhaan hyödyn monipuolisen kokemuksemme rakennuttamisprojektien johtamisessa. Erityisen ilahduttavaa on, että pääsemme pitkäaikaisen raamisopimuksen puitteissa rakentamaan hyvää ja molempia osapuolia hyödyttävää yhteistyötä”, Fimpecin liiketoimintajohtaja **Jorma Paananen** toteaa.

”Fimpec vakuutti meidät ammattimaisella otteella ja kokemuksellaan, ja on siten erittäin sopiva kumppani täydentämään meidän projektijohtotoimintaamme. Myös Fimpecin tahtotila olla mukana rakentamassa päästötöntä hyvinvointiyhteiskuntaa oli tärkeässä roolissa konsultin valintaa tehdessä”, kommentoi Plit yhteistyötä.

ASIANAJOTOIMISTO

TUOMI, LAKKA & METSÄTÄHTI

IHMISTEN. ASIOIDEN. PUOLESTA.

WWW.TUOMILAKKA.FI | 010 3221 890 | TOIMISTO@TUOMILAKKA.FI

www.taipaleenteras.fi

SEPPÄLÄÄKÄRIT

**Paikallisomisteinen,
keskisuomalainen,
täyden palvelun lääkäriasema**

- Yleis- ja erikoislääkäreiden vastaanotot
- Laboratorio
- Röntgen
- Magneetti
- Rasituskokeet ja sydämen ultraääni
- Vatsasuolikanavan tähytystutkimukset
- Uniapneatutkimukset
- Hengitysteiden toimintatutkimukset
- Lasten astma-, allergia- ja sydäntutkimukset, maitoaltistukset
- Siedätysoidot
- Terveystarkastukset
- Vuosikontrollit
- Ihomuutosten poistot
- Miesten sterilisaatiot
- Muistitutkimukset
- Kotikäynnit
- Fysioterapia
- Psykologit
- Ravitsemusterapia

Ahjokatu 11 P. 014 577 0100 www.seppalaakarit.fi

**OSAAMME.
VAIKUTAMME.**

**Opiskele JYU avoimessa joustavasti,
sinulle sopivassa rytmissä mm.**

- Kauppatieteitä (esim. johtaminen, markkinointi)
- Psykologiaa
- Viestintä- ja kieliopintoja
- IT-opintoja
- Vastuullisuusopintoja (uutta 02/2022)

Opintojen hinta 15 e/opintopiste.
Muista myös maksuttomat mahdollisuudet!

ILMOITTAUDU >> AVOIN.JYU.FI

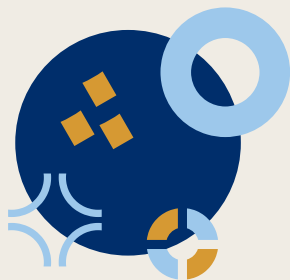

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
AVOIN YLIOPISTO

TERVETULOA

uudet jäsenet

Ahosen Palvelut Oy
 Cliffhill Oy
 DPI Coding Oy
 FinQat Oy
 Firstbeat Analytics Oy
 Flow Control Oy TH
 Granlund Jyväskylä Oy
 Hotelli-Ravintola Mierontie Oy
 Hyvinvoinnin Suurlähettiläät Oy
 Infraneliö Oy
 Jaminvest Oy
 Järvi-Suomen Terveys Oy
 K & R Elevator Oy
 Keski-Suomen Aluetaksi
 Keski-Suomen Kalatalouskeskus ry
 Kiinteistöväilytys LKV Savolin Oy
 Kotisol Oy
 Laskentapari Oy
 Linnapaperi Oy
 LLJ-Yhtiö Oy
 LVI LaPe Oy
 Mohako Oy
 Oy CandyWell Ltd
 Premeka Oy
 Raikua Oy
 Restasähkö Oy
 Specialty Minerals Nordic Oy Ab
 Studio Aki Korpinen Oy
 Suo-La Group Finland Oy
 Suomen Erillisverkot Oy
 Suomen Osteriakatemiat Oy
 Woolman Oy

KUUKAUDEN KYSYMYS:

Kuljetusyrityksille kustannustukea, jakeluvelvoitetta alas

VARAUTUMISEN MINISTERITYÖRYHMÄ LINJASI KOKOUKSESSAAN 1. HUHTIKUUTA LOGISTIikka-ALAN TOIMINTAEDELLYTYSTEN TURVAAMISESTA. KULJETUSALAN TUKEMISEKSI VARATAAN YHTEENSÄ KORKEINTAAN 75 MILJOONAA EUROAA. JAKELUVELVOITETTA ALENNETAAN VUOSILLE 2022 JA 2023. TAVOITTEENA ON ALENTAA KOHONNEITA LIIKENNEPOLTTOAINEIDEN HINTOJA.

Laki kuljetusyritysten määräaikaisesta kustannustuesta valmistellaan pikaisella aikataululla työ- ja elinkeinoministeriössä. Tuki on mahdollista saada kolmelta kuukaudelta (tammi-kuu-maaliskuu 2022), ja sen tarkemat ehdot tarkentuvat lakivalmistelussa.

Lisäksi Finnvera osallistuu kuljetusalan käyttöpääoman rahoitukseen lainoin tai takauksin. Finnvera voi myöntää rahoituksen yksin tai yhdessä muiden rahoittajien kanssa. Rahoitus voi sisältää laskennallista valtiontukea (yleisimmin de minimis -tuki).

Linjatut toimet tukevat hallituksen helmikuussa tekemää päätöstä ammattidieselvöjärjestelmän valmistelun aloittamisesta. Valmistelun aikana arvioidaan, toteutetaanko ammattidiesel nykyjärjestelmän pohjalta vai siten, että dieselin suora verotuki poistettaisiin ja ammattiliikenteessä käytettävästä dieselöljystä maksettaisiin takautuvasti palautusta. Valmistelussa huomioidaan hallituksen ilmastotavoitteet.

Lisäksi hallitus valmistelee alan vihreän siirtymän edistämiseksi tukikokonaisuuden, johon osoitetaan 20 miljoonaa euroa. Toimenpidekokonaisuudella tuetaan sähkö- ja kaasukäyttöisen kuorma- ja pakettiautokaluksen hankintoja sekä liikennesähkön ja kaasun julkisen jakeluinfrastruktuurin kehittämistä.

Varautumisen ministerityöryhmä

linjasi korotuksista sairausvakuutuksesta maksettaviin matkakorvauksiin. Sairaankuljetuksen ja ns. kela-taksien korvaustaksaa korotetaan. Lisäksi korotetaan oman auton käytön kilometrikorvausta.

Jakeluvelvoitetta vuosina 2022 ja 2023 alentava lakiesitys

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää lausuntoja muutosehdotuksista uusiutuvien polttoaineiden liikennekäytön edistämiseksi annettuun lakiin (jakeluvelvoitelaki). Esityksen tavoitteena on alentaa liikenteen polttoaineiden hintoja lieventämällä väliaikaisesti uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoitetta.

Lakiluonnoksessa uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoitetta alennettaisiin 7,5 prosenttiyksiköllä vuosina 2022 ja 2023. Jakeluvelvoite olisi tänä vuonna 12 prosenttia ja 13,5 prosenttia vuonna 2023.

Lisäksi jakeluvelvoitteen ylittämistä koskevaa sääntelyä lievennettäisiin väliaikaisesti vuosina 2022 ja 2023. Ehdotuksen mukaan näiden vuosien jakeluvelvoitteen ylittävä osuus voitaisiin ottaa kokonaisuudessaan huomioon seuraavan kalenterivuoden jakeluvelvoitteen laskennassa.

Hallituksen esitys annetaan eduskunnalle kevään aikana. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

Lähde: Valtioneuvosto.fi

KIRJAVINKKI

Johtamislupaukset pitäisi tunnistaa osana tavoitteellisen johtamiskulttuurin voimaa

– Johtamista johtavat johtajat eivät tunnista tavoitteellisen johtamiskulttuurin kehittämisen voimaa ja sen mahdollisuutta tuottaa yritykselle kilpailuetua, sanoo pitkän linjan HR-johtaja ja tuore kirjailija **Susa Nikula**, jolta on juuri ilmestynyt teos *Johtamislupaukset – opas johtamiskulttuurin tavoitteelliseen kehittämiseen* Kauppakamarin kustantamana.

Teos antaa vastauksia muun muassa siihen, miksi johtamisen periaatteet eli johtamislupaukset kannattaa yrityksessä määrittää, miten määrittely tehdään, kuinka lupaukset toimeenpannaan ja miten niitä ylläpidetään ja mitataan.

Nikula sanoo hänen kirjansa olevan pitkälti kokemuspohjainen.

– Iso osa kirjasta on syntynyt niin, että puhuin ajatukseni kävelylenkillä word-tiedostolle. Myöhemmin sitten stilisoin, täydensin ja jalostin jo lenkillä tekemiäni ajatuksia haastatteluilla ja teoreettisella lähdemateriaalilla, hän kuvailee teoksen syntyprosessia.

– Itse olisin kaivannut tällaista kirjaa henkilöstöjohtajana työskennellessäni oman työni tueksi ja ajatusteni sparraajaksi yrityksen johtamista kehittäessäni ja erilaisten hankkeiden läpiviemistä tukemaan, Nikula sanoo loppuun.

Lyhyesti lukuina

1 300 000 000 l

Maanteiden tavaraliikenne kuluttaa Suomessa dieselpolttoainetta 1,3 miljardia litraa vuodessa.

83 c / 55 %

Dieselpolttoaineen litrahinta on noussut vuodessa 83 senttiä eli noin 55 prosenttia.

30 %

Polttoainekulujen osuus voi olla yli 30 prosenttia kuljetusyrityksen kaikista kuluista.

Lähde: Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry.

KUUKAUDEN SITAATTI:

Ismo Salminen

“Hallituksen pitää huolehtia yhtiön edusta, arvonnoususta ja liiketoiminnan järjestämisestä kaikin puolin asianmukaisella tavalla. Puheenjohtajan tehtävä taas on huolehtia, että hallitus kykenee nämä tehtävänsä hoitamaan. Ei ihan helppo homma!”

Datan hyödyntämisestä sopiminen

PALJON JULKISUUTTA VIIME VUOSINA SAANUT DATAN HYÖDYNTÄMINEN ON MIELLETTY VAIKEASTI HAHMOTETTAVAKSI ASIAKSI. KÄYTETTÄVISSÄ ON NYKYISIN AINAKIN KAKSI YLEISESTI SAATAVILLA OLEVAA SOPIMUSMALLIA, JOTKA KONKRETISOIVAT ASIAA KÄYTÄNNÖN TASOLLA. VUONNA 2019 JULKAISTUJEN TEKNOLOGIATEOLLISUUSRY:N DATAN HYÖDYNTÄMISEN MALLIEHTOJEN LISÄKSI JOULUKUUSSA 2021 KESKUSKAUPPAKAMARIN JA SEN YHTEISTYÖKUMPPANEIDEN JULKAISEMIEN IT2022-EHTOJEN PÄIVITTÄMISEN YHTEYDESSÄ LANSEERATTIIN KOKONAAN UUDET ERITYISEHDOT DATAN HYÖDYNTÄMISESTÄ (EDH). EDH:SSA ON ESITETTY YKSI MAHDOLLINEN TAPA MÄÄRITELLÄ DATA JA DATAN HYÖDYNTÄMINEN SEKÄ ERÄITÄ VASTUUN, IMMATERIAALIOIKEUKSIEN JA DATAAN PÄÄSYN EHTOJA.

Perinteisesti IT-sopimuksissa datan hyödyntämisestä on sovittu osana salassapito- ja immateriaalioikeuslausekkeita. Dataan ei kuitenkaan sovelleta immateriaalioikeuksia tai esineen omistusoikeutta koskevia oikeussääntöjä. Datan nauttima suoja on oikeudenhaltijan näkökulmasta vielä suppeampi kuin immateriaalioikeuksien oikeudenhaltijan, koska lakiperusteinen yksinoikeussuoja puuttuu. Tämä johtaa tarpeeseen sopia datan hyödyntämisen ehdoista osapuolten välillä. Mainituille vakioehdoille nähtiin olevan tarvetta vastaamaan tähän muuttuvaan ympäristöön. Tarkoituksena on kannustaa yrityksiä tunnistamaan datansa paremmin sekä antaa työkaluja datan tehokkaampaan hyödyntämiseen.

Teknologioteollisuuden ehdot ja IT2022 EDH -ehdot on suunnattu teollisen datan hyödyntämisestä sopimiseen. Ehdot eivät sellaisenaan sovellu henkilötietoihin, jotka myös ovat dataa, mutta joihin sovelletaan tietosuoja-asetusta ja muuta tietosuojalainsäädäntöä.

Vaikka kokemuksemme mukaan usein käytännön tilanteessa on tarpeen sopia yleisluonteisia vakioehtoja tarkemmin, ehdoissa on monia sopimista helpottavia elementtejä. Olenaisista on tunnistaa ja määritellä data ja lisäksi erottaa se henkilötiedoista. Esimerkiksi valokuva on dataa, jos siitä ei pysty henkilöä tunnistamaan, kun taas valokuva, josta henkilön

pystyy tunnistamaan, on henkilötietoa. Henkilötietoa koskevan valokuvan käyttäminen on huomattavasti monimutkaisempaa juridiikan näkökulmasta. Tämän vuoksi teollisen datan sopimuksissa pyritään ratkaisuihin, joissa data ei sisällä henkilötietoja. Henkilötietojen oikeudeton käyttö voi johtaa tietosuojaloukkauksiin.

Datan luovuttavaa osapuolta voidaan kutsua datan luovuttajaksi tai pelkistetysti datan omistajaksi, jolla on oikeus määrätä oman datansa käyttämisestä. Epävarmuus datan käyttötarkoituksesta voi johtaa siihen, että datan luovuttaja kieltäytyy oman datansa jakamisesta sopimusosapuolelle. Jotta tällaisilta tilanteilta vältyttäisiin, on sopimuksissa tärkeää määrittää täsmällisesti datan käyttötarkoitukset ja hyödyntämisoikeuden laajuus. Käyttötarkoituksia voi olla esimerkiksi datan hyödyntäminen sopimusosapuolteen liiketoiminnassa tai datan myyminen muille. Datan käyttötarkoituksen määrittelyyn liittyy punninta siitä, voivatko käyttötarkoitukset ja hyödyntämisoikeuden tarve olla tulevaisuudessa laajemmat kuin sopimuksen tekohetkellä.

Kun sovit datan käytöstä, keskeisiä ehtoja ovat:

- Datan määrittely
- Käyttöoikeus
- Datan tekninen luovutus/pääsy dataan
- Vastuut
- Sopimuksen ja käyttöoikeuden voi-

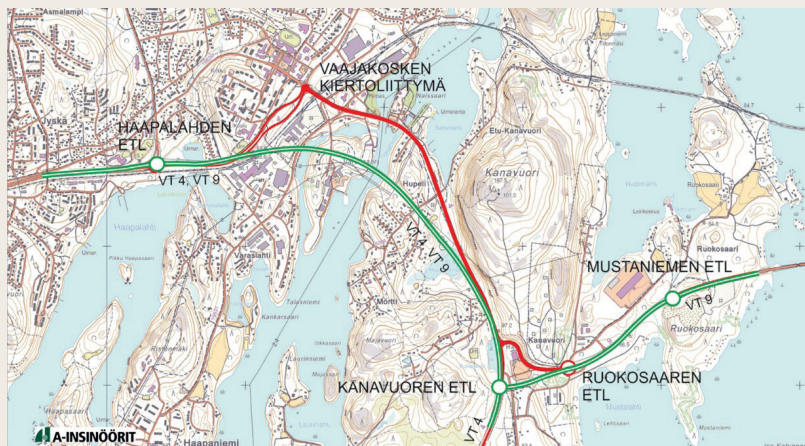
massaolo

Kuten viitatuista sopimusmalleista on pääteltävissä, vastuu datan hyödyntämisestä on usein kullakin osapuolella itsellään. Tämä ilmenee käytännössä siten, että immateriaalioikeuksista ja esimerkiksi ohjelmistolisensseistä tyypillisiä IPR-loukkausehtoja ei useinkaan edellytetä tai saada datan luovuttajalta.

Datan lisääntyminen ja yhteiskunnan muutokset aiheuttavat painetta lainsäädännöllisille muutoksille. Euroopan komissio on tehnyt säädösehdotuksen uudesta datasäädöksestä (Data Act). Sen tarkoitus on turvata digitaalisen ympäristön oikeudenmukaisuus, parantaa datan saatavuutta sekä edistää kilpailukykyisiä markkinoita. Jos datasäädös aikanaan hyväksytään, on sen merkittävyyttä pidetty tietosuoja-asetuksen kaltaisena. Käytännön vaikutusta voi olla esimerkiksi sääntelyllä, jonka ansiosta laitteiden käyttäjillä olisi nykyistä laajemmin pääsy laitteidensa tuottamaan dataan. Se voi olla myös askel kohti yhtenäisempää ja reilumpaa datan käyttöä. Yrityksillä ei kuitenkaan ole mahdollisuutta jäädä näitä säädöksiä odottamaan, vaan yritysten on aktiivisesti kehitettävä datastrategiaa ja sen perusteella käytännön sopimuksia osana normaalia toimintaansa.

Juuso Tuppurainen

asianajaja, osakas
Asianajotoimisto Pro Juridica Oy

VT4 Vaajakosken kohdalla nousi Väyläverkon investointiohjelmaan 2023-2030

KESKI-SUOMEN TÄRKEIMMISTÄ SUURISTA LIIKENNEHANKKEISTA VT4 VAAJAKOSKEN KOHDALLA ON PÄÄSSYT VÄYLÄVIRASTON INVESTOINTIOHJELMAAN. SE TEKEE TOTEUTUSPÄÄTÖKSEN TODENNÄKÖISEKSI VUOTEEN 2030 MENNESSÄ. KESKI-SUOMEN KAUPPAKAMARI ILOITSEE JA KIITTELEE PÄÄTÖKSESTÄ. HANKKEEN TOTEUTTAMISEKSI TARVITAAN VIELÄ EDUSKUNNAN PÄÄTÖS.

Investointihanke on erittäin tarpeellinen. Nykyisellään Vaajakoski-Kanavuori-väli katkaisee valtatie 4 moottoriväyläjakson. Kiertoliittymien tulosuunnille muodostuu pahimmillaan useamman kilometrin mittaisia jonoja, mikä haittaa niin paikallista kuin valtakunnallista henkilöliikennettä ja elinkeinoelämän kuljetuksia ja siten heikentää yritysten kilpailukykyä.

Keski-Suomen kauppakamari on puhunut hankkeen puolesta vuosia, ja vaati tiehankkeen lisäämistä investointiohjelmaan edellisellä lausuntokierroksella. Keski-Suomen kauppakamari iloitsee hankkeen lisäämisestä investointiohjelmaan.

"On erittäin hienoa, että todellinen tarve kuultiin ja pitkään agendalla ollut kärkihankkeemme nousi

investointiohjelmaan. Hanke on erittäin tarpeellinen niin paikallisen kuin valtakunnallisen liikenteen sujuvoittamiseksi. Kiitos yhteistyöstä valmistelijoille ja kaikille asiaa edistäneille", kiittelee Keski-Suomen kauppakamarin toimitusjohtaja Ari Hiltunen.

Valtatie 4 on Suomen tärkein etelä-pohjoissuuntainen pääväylä pääkaupunkiseudulta Pohjois-Suomeen. Se on elinkeinoelämän merkittävimpiä runkoväyliä liikenne- ja tavarakuljetusmäärillä mitattuna, ja se on osa eurooppalaista TEN-T-ydinverkkoa. Jyväskylän seutu on valtakunnallisesti tärkeä tavarakuljetusten ja henkilöliikenteen solmukohta.

Keski-Suomen

kauppakamari

ARI HILTUNEN
Toimitusjohtaja
p. 040 058 3210

PIRJO MELASALMI
Toimistopäällikkö
p. 050 555 3044

VIIVI SAKKARA
Viestintäpäällikkö
p. 050 439 6170

MERJA HONKANEN
Markkinointisuunnittelija
p. 050 439 3005

TUULA RAHIKAINEN
Palvelukoordinaattori
p. 050 473 1775

PIA NAUKKARINEN
Projektipäällikkö
Kv-verkostot toimiviksi
-hanke
Palvelupäällikkö
p. 050 555 9915

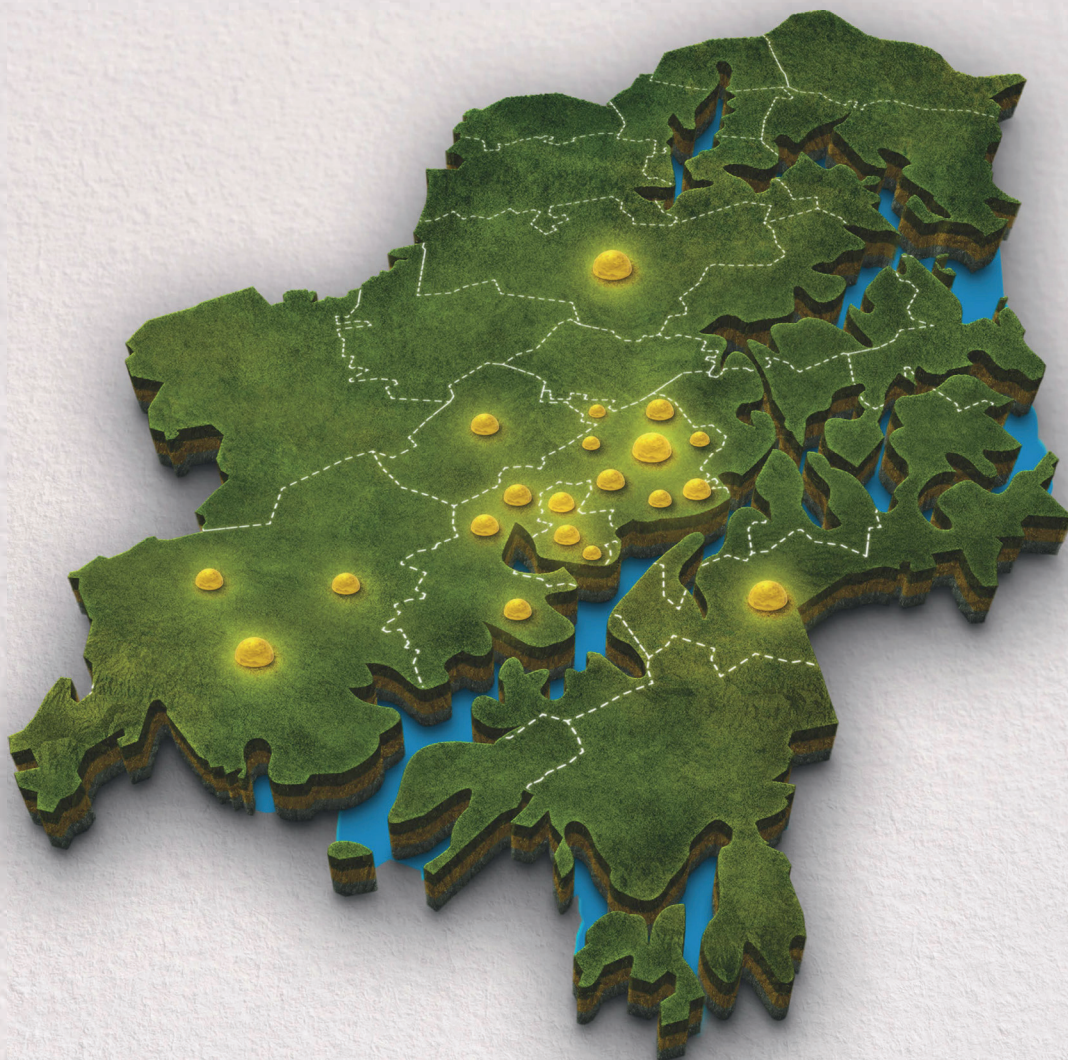
etunimi.sukunimi@
kskauppakamari.fi

www.kskauppakamari.fi

**KESKI-SUOMEN
KAUPPAKAMARI**

KESKI-SUOMI.

Tänä vuonna sparraamme Kasvupolku®-sparrausohjelmissa 21 keskisuomalaisen pk-yrityksen liiketoimintaa. Ehkä ensi vuonna sinunkin täppäsi löytyy kartasta?

CGWorld Learning Oy • Cocodens Oy • Ekolla Oy • Finnish Education Institute Oy
Hakamaan lammastila Oy • HDT-Group Oy • Jamix Oy • J Kangasaho Oy • Karetan Oy
Kiinteistönvälitys Tanja Heinonen Oy LKV • Kurun Lomasaari Oy • Ledi Group Oy • Meteor Oy
MKK - Eristys ja Huolto Oy • Nordic Drones Oy • Scandinavian Seaplanes Oy • Sisustus Ilo
Tamik Center Oy • Tiimiakatemia Global Oy • Traitspotter Oy • Wellpro Impact Solutions Oy

www.

KASVU OPEN®

.fi